

ARNHEMSE SCOURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal
weks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dings-
dag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is 5
in de drie maanden.

DONDERDAG 11 MEI.

De prijs der Advertentiën is, van een regel
regels 1.00, en voor elken regel daarboven 20
centen, behalve 35 centen zegelrecht, voor elke
plaatsing.

Het nieuwe ontwerp van wet op
de conversie.

Bij het vroeger wets-ontwerp had de heer no-
cuusman zich eene buitensporige magt voorbehou-
den. Van hem alleen zoude het afhangen, hoeveel
schuld er van de drie soorten, welke hij vermeldde,
zou getereerd worden, terwijl zelfs de tijd, binnen
welker de operatie moest afloopen, geheel aan
hem werd overgelaten. De Staten-Generaal ver-
klaarden zich daartegen en al wilden zij hem niet
te haastw beperken, zij vonden niet veilig hem
alles toe te vertrouwen.

In het nieuwe ontwerp heeft men zich tot een
enkel een drie pCts. effect, bepaald en den af-
loop der operatie op vier jaren gesteld. Zij, die
honderd vijf pCts. effecten in drie pCts. willen ver-
vangen, ontvangen honderd een en veertig gul-
den (100 pCts.) voor elke honderd a vijf pCts. of
bij conversie der vier en half schuldbriefjes
sen van hier afkomstige syndicaat, ontvingt men
honderd negen en dertig gulden a drie pCt. voor
honderd a vijf pCt. De schuldbekentenissen, ren-
tende drie ten honderd, welke ten gevolge dezer
wet uitgegeven zullen worden, zullen niet beneden
den prijs van 72 ten honderd kunnen worden te
maken.

De conversie der vijf pCts.
in een vier en een half percents effect, welke
onder de Staten Generaal zeer veel aanhangers tel-
de, niet in overweging willen nemen. En onder-
tusschen heeft zij zeer veel, waardoor zij zich bo-
ven het plan des ministers aanbeveelt. De aan-
zienlijke schuldvermeerdering, welke daardoor ont-
staat, blijft een bezwaar van groot belang. Te
zeggen, dat men deze door de grootere besparing
op de renten binnen een zeker aantal jaren zal
kunnen amortiseren, is een rekenen op toevallig-
heden, welke zeer ligt kunnen falen. Daarbij re-
kent men, dat de omstandigheden zoo gunstig zullen
zijn, dat men die gelden steeds tot dat doel zal
kunnen gebruiken, dat alles zoo zeer vooruit
zal blijven gaan, dat men geene nieuwe schulden,
al ware het alleen tot dekking van deficiets, door
buitensporige berekeningen veroorzaakt, zal behoe-
ven te maken; dat de koers der staatspapieren na-
genoeg op gelijke hoogte zal blijven staan als thans,
hetgeen toch niet de wensch van het bestuur zijn
kan, zoo lang misrekeningen nog meer voorkomen
en dus nieuwe leeningen nog noodzakelijk worden
kunnen.

Doch het hoofdbezwaar zit altijd hier, dat de
staat die schuld niet aflossen kan zonder veel meer
te betalen dan hij ontvangen heeft. Stellen wij, dat
die effecten tot 80 ten honderd rijzen, zoo zal de
natie verplicht zijn om tachtig gulden te betalen voor
elke twee en zeventig, door haar ontvangen. In het
tegengestelde geval, dat de effecten daalden beneden
den prijs der oorspronkelijke uitgifte, zoo zal er
voor den staat wel aan geene amortisatie te denken
vallen. Zijne omstandigheden zullen dan wel van
dien aard zijn, dat zij die geheel beletten.

Dit groote bezwaar vervalt, wanneer men de
vijf per cents schuld in eene vier en een half con-

verteert. Bij eene conversie tracht men het open-
baar crediet in overeenstemming te brengen met de
vorderingen, door het privaat crediet gemaakt. Hier
is de gewone rente meestal minder en dus is de
rente, door het land aangeboden, altijd nog hooger
dan men gewoonlijk ontvangt. De stand der overige
effecten, zoo binnen- als buitenlandsche, is ook
hooger en doet dus niet vreezen, dat zeer velen hun
kapitaal terug zullen vragen, ten einde het op eene
andere meer vruchtgeevende wijze te beleggen.

Het gemis van een sanksel om de houders der
tegenwoordige vijf percents tot de conversie te doen
besluiten, is een gering bezwaar, zoo lang die
conversie voor hen nog altijd de meest rentege-
vende geldbelegging blijft. De vrees voor eene vol-
gende conversie zal hen daarom dan ook op dit
oogenblik niet reeds terug doen denken; zij zullen
altijd hopen, later nog wel de gelegenheid te zul-
len vinden, om zich, des noods, in tijds van die
effecten te ontdoen. Bij de laatste conversie in
Engeland had men ook aan de schuldeischers van
den staat generaal vergoeding aan en slechts drie
van de honderd vorderden teruggave van hun ka-
pitaal. Ondanks de daar dikwijls binnen een zeer
gering tijdsverloop gedane conversien, lieten de
bezitters der schuldbrieven van den staat zich niet
van het behouden daarvan afschrikken, al moesten
zij zich telken reize met eene geringere rente te-
vreden stellen. Op ditzelfde oogenblik spreekt men
er weder van het converteren der 3½ pCts. in 3
pCts. effecten. Wij begrijpen wel, dat de meer-
dere bekwaamheid der Engelsche bewindslieden van
elke partij, het grooter vertrouwen, dat zelfs hunne
staatkundige tegenstanders in hen stellen, mede-
werken om het getal van hen, die hun kapitaal
terug vragen, zoo gering te maken. Doch an-
dere oorzaken zullen bij ons het weder beperken;
de ruimte van kapitalen, de concurrentie en de
lage renten, daardoor ontstaan, zullen hen tot de op-
offering van een gedeelte hunner inkomsten brengen.

De besparing wordt daardoor geringer, zegt de
heer ROCHUSSEN, doch met dien grond heeft hij het
niet ernstig gemeend; want hij wil die bespaarde
geldsom toch weder uitgeven ter amortisatie van
het vermeerderde kapitaal der schuld. Zou het dan
niet beter zijn, de schuld niet te vermeerderen:
men behoefde dat dan niet te amortiseren. Ook
in de meest gunstige omstandigheden dus zoude
men, eerst na verloop van eene lange reeks van
jaren, de voordeelen die besparing misschien ge-
nieten. Men behoort daarbij echter een weinig op
het onwaarschijnlijke te rekenen, wat, trouwens,
den minister niet vreemd is, — is getuige zijne
hooge raming der middelen voor 1842.

Buitenlandsche berigten.

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaja, 16 dec. Nog bij voortdoring worden
in de Javaansche hooglanden nieuwe koffij-, indigo-,
kaneel- en theeplantaadjen aangelegd, en de aan de
zuidkust van Java gelegene provinciën hebben, door
de aanlegging van zoo vele plantaadjen, ongemeen veel
in belangrijkheid gewonnen. Verscheidene havenplaat-
sen op de zuid- en oostkusten van Java, zoo als

Bassarwan, Probobingo, Patjitang, Tjilatjeap en
andere, zijn van onbeduidende kampongs sedert de
laatstverloopen tien jaren in gewichtige havenplaatsen
herschapsen, en de uitvoer van Javaansche voortbreng-
selen uit genoemde havens heeft zich ook weder in
het tegenwoordige jaar aanzienlijk vermeerderd.

Men zal in Europa wellicht gelooven, dat het be-
staande monopoliestelsel der regering (ten gevolge
waarvan alle voor de Europeesche markten bestemde
artikelen van uitvoer, als koffij, suiker, indigo, thee,
kaneel enz. tot bepaalde, lage prijzen aan de maga-
zijnen der regering moeten worden afgeleverd) zeer
hinderlijk moet zijn voor de aanlegging van nieuwe
plantaadjen, en dat hetzelfde niet zeer voordeelig moet
wezen voor de bezitters dezer plantaadjen; dit is echter
het geval niet; want de zoogenaamde landheeren,
welke grootendeels tot het Kaukasisch ras behooren,
worden steeds rijker, en menigeen, die eerst voor
twee of drie jaren eene groote uitgestrektheid woeste
grond voor eenige duizende gulden, of reeds aange-
legde plantaadjen kocht of voor 15 tot 20 jaren van
de eigenaren pachtte, kon dezelve thans voor het
dubbel en driedubbel der oorspronkelijke koop- of
pachtsom weder verkoopen of verpachten, daar deze
landerijeff, in weerwil van het gemelde monopolie-
stelsel, ten minste 10 of 12 pCt. jaarlijks opbrengen.

Hoe gunstig nu echter ook de aanleg van zoo
vele plantaadjen op Java voor de geldkassen der
landsheeren en der Javaansche regering werkt, zoo
vindt toch dezelfde gunstige verhouding voor de in-
boorlingen geen plaats. Want ten gevolge dezer ko-
lonisatie van Java zijn de weiden voor het vee, de
rijst- en jakon- (maïs) velden, even als de kokos-
boomen op Java aanzienlijk verminderd; waardoor de
levensmiddelen hier, sedert de laatst verloopen 5 of
6 jaren, van twee tot driehonderd pCt. in prijs gestegen
zijn. Hierbij komt nog, dat in vele provinciën aan de
inlandsche landeigenaren door de inlandsche opper-
hoofden bevolen wordt, hoe veel ieder van zijne vel-
den met rijst, jakon, tabak, en hoeveel hij met
indigo of met suikerriet beplanten moet. De voornamen
Javaansche opperhoofden zoo als de Pongurangs (land-
graven) en de raden-apatij (hertogen) genieten, naar
gelang van het getal der in hun gebied wonende
onderdanen, van de regering eene premie, voor de in
de landsmagazijnen afgeleverde voortbrengselen, en
zij begunstigen derhalve den aanbouw dezer producten,
waartoe de opperhoofden ook nog door de residenten
en de bezitters van suiker-molens en indigo-raffinade-
rijen worden aangespoord. Men kan zich een begrip
van de toeneming van den aanbouw der monopolie-
produkten maken, wanneer men nagaat, dat alleen
in de provincie West-Bagjen, ongeveer 50 merkante
mijlen groot, sedert 7 of 8 jaren 86 indigo-raffina-
derijen zijn aangelegd. Het spreekt van zelf, dat door
de ontgining van plantaadjes en het oprigten van
raffinaderijen aan eene groote menigte menschen werk
wordt verschaft; maar hier wordt de arme inboorling
door de opperhoofden gedwongen om tot zulk eenen
lagen prijs voor de landheeren te werken, dat hij
zich en zijne familie van het dagloon niet onderhouden
kan. De armoede is derhalve veel grooter dan vroe-
ger, en terwijl de ontzaggelijke uitvoerhandel van het
eiland Java thans wellicht het beschaafde Europa met
verwondering vervult, neemt de armoede op dit eiland
op eene ontzettende wijze de overhand. De tegen-
woordige staat van zaken is juist geschikt om slechts
twee klassen, namelijk arme en rijken, te ma-
ken, want de middelstand verdwijnt hier meer en
meer.

TURKIJE.

Van de Turksche grenzen, 26 april. De met den laatsten post uit Konstantinopel aangekomen brieven bevestigen volkomen hetgeen reeds door den laatsten post gemeld was, dat, namelijk, de Porte zich gevoegd heeft naar de eischen van Rusland, ten opzichte van Servie. Den 18den heeft *Sarim-efendi* eene officiële nota deswege aan den heer *von Butentoff* ter hand doen stellen, nadat deze den wensch der Porte had toegestaan, om haar een kort uitstel te verleen, ten einde de vrijwillige aftreding van *Kara Geor-gewitsch* te kunnen bewerken, en hem hierdoor den onverdienden hoon eener afzetting te besparen. De afzetting van *Kiamil-pacha* is reeds aan hem bekend gemaakt; als zijn opvolger tot gouverneur van Belgrado wordt *Hafiz-pacha*, de bekende held van Nisib, die echter als ambtenaar ook gunstig bekend staat, genoemd. *Wutsitsch* en *Petronouritsch* zijn naar Konstantinopel ontboden, om zich daar wegens hun gedrag te verantwoorden. De uitwerking dezer tijdingen uit Konstantinopel begint zich in Servie te doen gevoelen, en de tegenwoordige gezagvoerders mogen van geluk spreken als het hun gebourt, ongedoerd den Servischen grond te verlaten. De wensch van denouden vorst *Milosch* weder aan het bestuur te hebben, wordt steeds levendiger bij de natie, en zal wellicht te eerder vervuld worden, daar Rusland en Oostenrijk denzelven geenias zullen tegenwerken.

ITALIE.

Napels, 22 april. Onlangs is het kasteel Pozallo, in de provincie Noto, in de lucht gesprongen; een bliksemstraal had de kruidkamer getroffen, waarin 12 centenars buskruid lagen. De stukken puin werden vijftien honderd voeten ver in het rond gestrooid en het dak eener kerk verbrijzeld; gelukkigerwijs was kort te voren de mis ten einde geloopt en derhalve de kerk ledig. Ten gevolge hiervan heeft men slechts twee slagtoffers van het ongeluk te betreuren, terwijl het, weinige oogenblikken vroeger gebeurd, waarschijnlijk aan honderden het leven zou gekost hebben.

Binnenlandsche bevingen.

Amsterdam, 2 mei. Den 3den dezer werd in eene vergadering van houders van aandelen in het kapitaal, bijeengebragt tot het daarstellen van de *inrigting voor armerzorging en waterzuivering* alhier, door commissaren, onder voorzitterschap en bij monde van den heer *Bruno Tideman*, verslag gedaan van hunne verrigtingen en verantwoording van hun beheer, waaruit onder, anderen, bleek, dat 42,890 brooden met evenveel kommen koffij, van 1 Ned. kan inhoud, in de verwarmde lokalen werden uitgedeeld en gebruikt, en aan 2,347 personen nachtverblijf verschaft.

Dat uit de gelden, ter beschikking van commissarissen gesteld, (waarbij men oek in aanmerking heeft genomen, dat deze er gene in teekenaar, kaartjes zou verzuimen af te geven), gedurende een goed deel van den winter, eene extra-uitdeeling heeft plaats gehad. Dat hiertoe 300 à 400 gezinnen bezocht werden en aan p. m. 100 daags, toegang-kaartjes voor het lokaal op de Passeerdergracht, werden gegeven; terwijl dagelijks een 50-tal kinderen van de Israëlitische armen scholen in het lokaal op de Houtgracht uitdeeling ontving.

Dat de waterzuivering volkomen is geslaagd, doch dat men zich nog onledig houdt met de noodige verbeteringen aan de werktuigen aan te brengen, om de verhoeding van de brandstof tot de waterproductie voordeeliger te maken, ten einde uit de opbrengsten van de laatste de kosten van de eerste te kunnen bestrijden.

Na goedkeuring van al het verrigte door commissarissen werd, onder anderen, met toezichting ontvingen het voorstel, tot het nemen eener proeve, of, onder de behoeftige klasse de geest van spraakzaamheid opgewekt zou kunnen worden; men wilde hen, die met graagte gebruik maakten van hunne geschenken kaartjes, de gelegenheid bieden, om in het zachtste jaargetijde, wanneer er over het algemeen meer te verdienen is, iets ter zijde te leggen, en hun toezeggen, dat zij daarvoor in den volgenden winter toegang-kaartjes voor verminderden prijs zullen kunnen krijgen, zoodat zij hierdoor hun geld werkelijk op eenen hoogen intrest zullen uitgezet hebben.

Daartoe zal dagelijks, behalve de zon- en feestdagen, des avonds van 7 tot 9 ure, in het lokaal op de Passeerdergracht, iemand van wege commissarissen aanwezig zijn, om de spaarpenningen (minstens 10 centen in eens) te ontvangen, en in een boekje

(de eerste keer gratis af te geven) aan te teekenen; de inbrenger zal zelf het geld in eene bubbel gesloten bus verpen, van welke de sleutels bij de commissarissen, die er zich voor aansprakelijk stellen, berusten zullen. Men zal steeds zijn geld geheel of ten deele terug kunnen vorderen, zoodat ten dag te voren de uitdrage gaende; zoodat het geal der inbrengers, om te in te brengen som eenigzins belangrijk wordt, zoodat men voor hen, welke op de waterpogen, om te spaar in te geven spoed te eten, afzonderlijke plaatsen en de lokalen gereed maken.

Deze spaarkas zal den 15den eerstkomende geopend worden.

Mogt door deze bij-inrigting menigeen aangespoord worden om dagelijks of wekelijks iets van zijn dag-geld voor ten schillen tijd af te leggen, en de meer gegoede bij elke gelegenheid den minder gegoede daartoe aansporen.

Mogt in het algemeen de aanvankelijk goede afloop der zaak, waardoor het nuttig gebruik der liefdegiften volkomen gewaarborgd werd, gevoegd bij de goedkeuring, welke Z. M. de koning aan de onderneming wel heeft gelieven te hechten, blijkens hoogstdezelfs vereerend bezoek in het lokaal op de Passeerdergracht, de belangstelling onzer stadgenooten verlevendigen, en commissarissen dezelve alzo bevinden, wanneer zij zich later weder tot hen zullen wenden, om hunne ondersteuning in te roepen, ten einde op het ingestegen pad te kunnen voortgaan.

Na den afloop der vergadering werd nogmaals aan commissarissen de dank toegebracht voor het bekeer; en aan hunnen voorzitter in het bijzonder, voor de zorgen, tot de oprigting aan den dag gelegd, en de handhaving van den geregelden gang dier heilzame inrigting.

s Gravenhage, 8 mei. Z. M. de koning heeft hoogstdezelfs toestemming verleend, om den toren van de oude kerk te Delft af te breken.

— HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* hebben heden morgen de kermis bezocht, en het schoone magazijn van onzen stadgenoot *D. Boer* bezigtigd.

— Naar men verneemt, zal op den 19den dezer, voor het provinciaal gerechtshof van Zuid-Holland, de zaak tegen *Jacobje Verrips*, beschuldigd van kindermoord, en op den 6den juni eerstkomende, die van den Utrechtschen logementhouder *van Stenis*, worden behandeld.

— Bij resolutie van Z. Exc. den minister van financiën, van 4 dezer, is vastgesteld de 190ste loterij, die bestaan zal uit 24,000 loten, 12,000 prijzen en 58 premien. Er zal voorloopig een getal van 1200 loten worden afgezonderd, om tegen den inlegprijs te kunnen worden afgegeven.

De collecte zal geopend worden op maandag 12 uni en gesloten worden op zaterdag 24 dier maand. De trekking der eerste klasse zal aanvangen op 10 juli aanstaande, terwijl de laatste 100 nummer der loterij op vrijdag den 29sten september 1843 zullen getrokken worden.

s Hertogenbosch, 8 mei. Het provinciaal gerechtshof van Noord-Brabant heeft dezer dagen eene belangrijke uitspraak gedaan in de procedure tegen den heer *J. Frank* en het Israëlitisch kerkbestuur, te Tilburg, waarin, onder anderen, de vraagpunten behandeld werden of het kerkbestuur gerechtigd is, om iederen Israëliet, binnen den kerkkring woonachtig, nit krasht van het reglement, de betaling van eenen personen omslag op te leggen; of het lidmaatschap van een kerkgenootschap eene burgerlijke verbandenis kan daarstellen om tot wederopzegging tot onderhoud van eeredienst bij te dragen; voorts of de deelneming aan godsdienst-plegtigheden, het inroepen van kerkelijke hulp in sommige omstandigheden, het betalen van personen omslag en dergelijke geacht kan worden zoodanig stillwijgend burgerlijk verdrag daar te stellen? Het hof heeft het vonnis, door de arrondissements-regtbank geslagen, vernietigd, en het kerkbestuur verklaard *ongegrond* in de ingestelde vordering, met veroordeeling in de kosten.

Bij dat arrest heeft het hof overwogen, dat de grondwet de magten heeft aangewezen, welke het regt hebben, den burger-geldelijke lasten op te leggen en dat daaronder geene kerkbesturen voorkomen; dat die besturen zodanige magt ook niet ontleenen uit de bealuten van den soeverainen vorst, vóór de grondwet van 1815 uitgevaardigd; dat er derhalve, zal de betaling eener bijdrage tot kerkelijk onderhoud burgerlijk verplichtend zijn, enige overeenkomst tusschen het kerkgenootschap en den persoon, van wien de bijdrage gevorderd wordt, moet zijn tot stand gekomen,

en dat zoodanige overeenkomst, welke door deerr daagde, *Frank*, ontkend werd, niet kan worden afgeleid uit de daadzaken en de handelingen, die het kerkbestuur had aangeboden, door getuigen te bewijzen, te weten: dat de gedaagde vroeger altijd bijdrage betaald heeft, dat hij uit Israëlitische ouders is geboren; de godsdienst-betellingen steeds heeft betaald; de tusschenkomst der kerkelijke overheid in onderscheidene omstandigheden heeft ingeroepen, enz.— Het Israëlitisch kerkbestuur heeft, zoo men verneemt, zich in caasatie voorzien.

Hilvarenbeek, 6 mei. Gisteren had alhier een bedroevend ongeluk plaats. Eene zekere weduwe *Claassen* ging in den namiddag met twee harer kleinkinderen wandelen naar de plaats, alwaar haar zoon, zijnde tevens de vader dier kinderen, werkzaam was om boomen te rooijen; na eenige oogenblikken dat werk te hebben staan afzien, valt, onverhoeds, de groote eikenboom, met welks ontworteling haar zoon zich onledig hield, neder, met dat ongelukkig gevolg, dat de takken van denzelven deze 70-jarige weduwe alsmede een der twee kinderen zoodanig troffen, dat beide daarbij het leven verloren, terwijl het tweedekind, dat slechts ééne schrede van de grootmoeder was verwijderd, geen het minste letsel heeft bekomen.

Beilum, (Groningen) 4 mei. Heden namiddag, tusschen 4 en 5 uur, viel hier zoodanige zware hagel, als de onste menschen niet hangt. Dezelve was hard en doorschijnend als ijs, en het grootste gedeelte daarvan ter grootte van een duifenei. Een derzelve, hebbende eene knolronde gedaante, had over zijnen grootsten omtrek zeven Nederlandsche duimen in omvang. Gelukkig, dat de hagelbui met geen wind vergezeld ging, zoodat dezelve, behalve het breken van eenige glasruiten, geene schade heeft veroorzaakt.

Utrecht, 8 mei. Met buitengewonen ijver en spoed wordt aan den spoorweg van hier naar Amsterdam gearbeid; men schrijft zulks aan het voornemen toe om, zoo als werdt gezegd, met aanstaands Pinkstevan langs gemelden spoorweg eenen proefrid te doen tot Breukelen of Loenen, alwaar diligences zullen gereed staan, ten einde de reizigers naar Amsterdam te voeren.

Assen, 8 mei. Men verneemt met genoegen, dat, volgens een dezer dagen genomen besluit van den stedelijken raad, de kermis, die sedert 1828 jaarlijks gehouden werd, en de daarmede verbonden harddraverij, voortaan niet meer zullen plaats hebben, en wel uit hoofde de voordeelen, die daaruit voor de stad en de ingezetenen voortvloeiden, geenszins aan de verwachting voldaan en tegen de daarvoor noodzakelijke uitgaven niet opgewogen hebben; zullende echter de vopmarkt, die op een der kermisdagen gehouden werd, in stand blijven en zooveel mogelijk bevorderd worden. Doelmatige volksvermaken zijn voorzeker wenschelijk. Maar de Asser harddraverij, vroeger, toen dezelve nog van wege de provincie werd gehouden, zoo druk bezocht en wijd bekend, was door onderscheidene omstandigheden, vooral door dat elders harddraverijen op denzelfden dag gesteld werden, in verval geraakt, en zou niet dan met groote kosten haar vorig aanzien hebben kunnen herwinnen. Alles heeft zijnen tijd, en de kermissen hebben haren tijd gehad; de behoefte, in verband met de gilden, die in de middeleeuwen deed geboren worden, bestaat niet meer, nu schier alle waren in gevestigde winkels steeds voorhanden zijn, en bovendien reizende kramers te allen tijde hunne waren mogen venten. Kermissen zijn nadeelig voor de gevestigde kooplieden; voor de behoeftige klasse, die er veelal aanleiding in vindt tot buitengewone verteringen, en voor de stedelijke kas ook niet zelden bezwaarlijk.

Arnhem, 10 mei. » Man verneemt, dat de in Duitschland als zangeres zoo zeer beroemde madame *Fischer-Achten*, in vereeniging met den heer *Schneker*, eerste tenor van het hof-theater te Brunswijk, den heer *Fischer*, baritonist, en verder den heer *Fesca*, componist en pianist, zoan van den beroemden componist *F. Fesca*, op vrijdag den 19den of dinsdag den 23sten dezer, op hunne doorraize, alhier eene groote soirée musicale zullen geven.

» De vereeniging van zoodanige uitstekende talenten » belooft, in het voordragen van klassieke muziek, » ons kunstminnend publiek eenen zeer genotrijken » avond te zullen verschaffen.

De schatgraver.

III.

Ik was te Oviedo, in het bovenvertrek eener oude herberg, welke vroeger het paleis der graven de Santa-Cruz was. Het was des morgens ten tien ure, ik had juist ontbeten en wilde mijn dagboek bij schrijven, toen de deur open ging en Antonio binnenkwam.

„Meester,” riep hij geheel buiten adem, „wie denkt gij dat daar aangekomen is?”

„De pretendent vermoedelijk,” antwoordde ik, „niet zeer gerust op dat bericht... En in dat geval zijn wij gevangen.”

„Ja, ja!” hervatte Antonio, „het is de pretendent niet; het is iemand die twintigmaal meer waard is... de Zwitser van St. Jacob.”

„Benedictus mol, de Zwitser!” riep ik uit. „Wat! zou hij zijnen schat gevonden hebben? Hoe is hij hier gekomen? hoe is hij gekleed?”

„Wel, meester,” zelde Antonio, „hij is te voet gekomen, te oordeelen naar zijne schoenen vol gaten; en wat zijne kleederen betreft, die zijn ook niet in den besten staat.”

„Daar schuilt een geheim achter,” Antonio. Waar is hij?”

„Benedictus, meester, hij vraagt naar u en ik ben gekomen om u te waarschuwen.”

Na verloop van eenige minuten had Benedictus den trap gevonden. Antonio had van zijne schoenen en kleederen niet te veel gezegd; hij was in linnen gekleed en bijna blootsvoets; het water liep met gansche stralen uit zijnen ouden Andalusischen mantel.

„Ach, lieber Herr,” riep hij, al binnentredende, mij toe, „wat ben ik blijde u weder te zien, dat troest mij bijna voor al de onaangenaamheden, welke ik ondergaan heb, sedert ik u te St. Jacob verliet.”

„Ik ben nog geheel verbaasd van u te zien. St. Jacob en Oviedo liggen ver van elkander.”

„Lieber Herr,” ik zal gaan zitten en u alles vertellen wat mij gebeurd is. Gij herinnert u dat de kanunnik mij overreed had om uit een kapitein-generaal te wenden, ten einde verlof te krijgen om naar den schat te zoeken. De kapitein-generaal ontving mij zeer goed, ondervroeg mij en belastte mij om terug te komen; ik kwam terug, maar hij werd mijne bezoeken moede en eindigde met mij niet meer te woord te staan. De kanunnik begon toen te worden, en dat zoo veel te meer, daar hij mij een klein geld uit de kerkinkomsten gegeven had. Dikwijls schold hij mij voor een schurk en bedrieger uit. Eindelijk verklaarde ik hem op zekeren morgen, dat ik het voornemen had om naar Madrid te gaan, ten einde de zaak aan het gouvernement bloot te leggen en ik verzocht hem een getuigschrift te teekenen, dat ik eene pelgrimaadje naar St. Jacob gemaakt had, welk getuigschrift ik gelooft had, dat mij bij het bestuur van nut zoude kunnen zijn. Op dit verzoek vliegt mijn kanunnik, zonder een woord te spreken, op mij toe, pakt mij bij de keel en verwurgt mij bijna. Met moeite ontworstelde ik mij aan zijne klauwen, en ten einde te kunnen ontvlieden, was ik verplicht hem met mijnen stok te bedreigen. Hij volgde mij tot aan de deur, mij verdoekende en bedreigende; maar zoo ik weder onder zijne oogen mocht komen, hij mij als een dief en ketter in de gevangenis zoude doen werpen. Ik besloot toen, u op te zoeken, lieber Herr, en ik hoorde, dat gij naar de Corunna vertrokken waart. Ik vertrok toen gekondd naar la Corunna.

Ik. En wat is u onder weg gebeurd?

Benedictus. Halverwege St. Jacob en la Corunna, terwijl ik aan mijnen schat liep denken, hoorde ik achter mij het getrappel van galopperende paarden, en weldra haalden twee ruiters, welke ik voor dieven hield, mij in; misschien bedroeg ik mij niet; maar mijne kleeding bewees hun, dat zij weinig aan mij hebben zouden en zij speelden daarom de rol van eerlijke lieden, mij vragende, of ik roof de koningin was. — Mijne heeren, antwoordde ik hen, ik ben noch voor de koningin noch voor den koning; ik ben een Zwitser, en ik vecht voor dengene, alle mij beaalt. Ik had het geluk van hen door dit antwoord aan het lagchen te brengen; zij deden mij vele vragen, mij zeggende, dat, zoo ik een Spanjaard was, zij mij voor een spion gehouden en doodgeschoten zouden hebben. Ten einde mij vrees aan te jagen, schoot een van hen zijn geweer boven mijn hoofd af, zoodat ik mij dood waande.

Ik. En wat gebeurde u te la Corunna zoo al?

Benedictus. Ik vroeg iedereen naar u, lieber Herr, en ik vernam, dat gij juist den vorigen dag naar Oviedo vertrokken waart. Wat nu te doen? Ik was op het punt om den moed te verliezen en besloot mij naar de Fransche grenzen te begeven, door Oviedo mijnen weg nemende; want ik wilde uwen goeden raad innemen. Ik vroeg om aalmoezen aan de Duitschers van la Corunna en vertrok naar Asturie langs den weg van Mondenedo. O, wat eene stad is dat! vol Kartmiken, priesters en Carlisten, nog meer Carlistisch dan don Carlos zelf!... Eens begaf ik mij naar het paleis van den bisschop en zeide hem, dat ik een pelgrimstogt naar St. Jacob gemaakt had. „Dat doet mij veel genoegen,” antwoordde hij mij, ik hoop dat die pelgrimaadje nuttig voor uwe ziel zijn zal. Met geen ander bewijs van medelijden dan dit antwoord, waggde ik mij in het gebergte, aan alle deuren, zeggende, dat ik een pelgrim van St. Jacob was; maar Asturiërs en Galliciërs antwoordden mij, even als hun bisschop, dat het hun veel vermaak deed. Men hecht aan dien vrijbrief niets meer en dikwijls ben ik ge-roodmak geweest met eikels en braambezen te voeden. Ik heb ook een verward jong geitje ontmoet, waarvan ik een vierde gedeelte half raauw heb gegeten, stik een honger had ik. Aldus ben ik te Oviedo gekomen, zonder zelf te weten hoe; maar er is eene Voorzienigheid, want zie ik ben hier toch gekomen en vind u er.

Ik. En wat denkt gij nu te doen?

Benedictus. Wat zal ik u zeggen, lieber Herr? ik weet het zelf niet te best. Ik wil mij in alles door uwen raad laten leiden.

Ik. Ik blijf nog eenige dagen te Oviedo: kom gedurende dien tijd uwen intrek in de posada nemen en u van uwe vermoeijensissen herstellen. Misschien zullen wij voor mijne vertrek eenig middel vinden om u te helpen...

„Twee dagen daarna zeide ik aan Benedictus mol: „Morgen vertrek ik naar Saantander; het wordt dus hoog tijd, dat gij een besluit neemt. Wilt gij naar Madrid terugkeeren of door Frankrijk naar Lucerne gaan?”

„Lieber Herr,” antwoordde Benedictus, „ik zal u in kleine dagen naar Saantander volgen, want ik kan geene lange tochten door die bergen maken. Misschien zal ik daar zoo gelukkig zijn om middel te vinden van in Frankrijk te komen. Het is mij een groote troost in mijne moeilijke omzwerfing uwe voetstappen te mogen volgen. Ik wil Spanje verlaten, hoewel het hard is den schat, die in het land der Galliciërs is, te moeten achterlaten.”

„Ik gaf hem daarop eenige dollars.

„En zonderlinge man die Benedictus,” zeide Antonio den volgenden dag tegen mij, toen wij, in gezelschap van eenen gids, Oviedo verlieten; „welk wonderlijk leven is het zijne, en zijn dood zal even vreemd zijn... Dat staat op zijn gelaat te lezen. Ik geloof nooit dat hij Spanje verlaten zal, of, zoo hij het al verlaat, zal hij weder terugkeeren, want hij is betooverd door het denkbeeld van dien schat. Gisteren avond liet hij eene waarzegster halen, welke hij in mijn bijzijn raadpleegde, en zij zeide hem, dat hij voorbestemd was om te bezitten wat hij zoekt, maar, dat hij eerst over het water moest gaan. Zij waarschuwde hem ook nog om tegen eenen vijand op zijne hoede te zijn, welchen hij voor den kanunnik van St. Jacob houdt. Ik heb dikwijls van de hebzucht der Zwitsers hooren spreken, ziedaar er nu een sprekend voorbeeld van. Voor al de schatten van Spanje zou ik niet willen doorstaan wat die respectus alleen op zijne laatste reis van St. Jacob naar Oviedo heeft moeten lijden.” (Vervolg hierin.)

Ingezonden stukken.

Iets over onze dijk- en polder-inrigtingen, naar aanleiding van den brief door m^r. A. G. BROUWER gerigt aan Professor m^r. J. P. THORBECKE.

„De leeuw van het woud is eervoller wild dan de vreesachtige haas.” Ziet, dat gezegde, dat ik meen eens elders gelezen te hebben, stond mij vrijwillig in herinnering toen de brief mij in handen kwam, door m^r. A. G. BROUWER gerigt aan den Hooggeleerden heer m^r. J. P. THORBECKE, ter wedaagging van zijn hoog geleerde's advies betrekkelijk dijk- en polderzaken. Ik mag getuigen, dat ik dien brief met genoegen gelezen heb. Mij komt dezelve voor, met veel kennis van zaken geschreven te zijn. De arbeid des schrijvers getuigt van studie, van geschiedkundige

wetenschap en kan hier en daar van praktisch nut zijn. Met veel kan ik mij geheel vereenigen. Er is echter wat ik niet zou kunnen instemmen. Zoo vind ik, bij voorbeeld, niets ongerijmds in het casus, opgegeven in het voorbeeld van zekeren landeigenaar n. CURRAS, die van ruim 20 honders lands slechts voor 8 anbragen en 1 hond polderlasten behoefde te betalen, omdat deszelfs voorgangers een deel van hun land hadden verkocht met het bezwaar van een gedeelte der polderlasten van hun overig land. Die positie is door het nieuwe polder-reglement opgeheven. Ware dit de eenige ongerijmdheid van welke het Geldersche reglement ware te beschuldigen, het zou geregvaardigd zijn. Immers het kan niet aangaan, de lasten, klevende op een stuk gronds, over te dragen aan een ander en die overeenkomst verbindend te beschouwen voor een bestuur. Zoo zou men op twee, drie, ja op eenen enkelen eigenaar en op een enkel stuk gronds alle lasten kunnen overbrengen op zich, daardoor kwam alle betaling te berijden en zou er ten slotte geen verhaal van het bestuur overblijven dan op dijn enkelen eigenaar en op dat enkel stuk lands. Dit kan niet toegelaten worden. Ik beweeg niet, dat CURRAS zijn land niet verkopen kon met het beding, dat het verkochte bezwaard zou zijn met den polderlast van het land, dat hem overig bleef; — dit zij verre; — maar ik beweeg, dat die conditie niet kan worden verbindend geacht voor een bestuur, en dat de conditie van bezwaar een beding is en blijft, alleen verbindende voor de partij, die zich verbonden heeft; en dat uit dit beding alleen volgen kan, dat CURRAS verhaal heeft op den koper van zijn land voor den polder-last, waarmede het verkochte is bezwaard geworden, zonder dat die omstandigheid zijne gehoudenheid tot betaling van polderlasten voor zijnen eigendom vis à vis het bestuur vermag te veranderen.

Breewel, ik herhaal het, met verre het meeste, in dezen brief ter nedergesteld, zou ik mij vereenigen kunnen. Ik zal dit geschrift echter niet op den voet volgen om het in al deszelfs deelen te beoordeelen; en evenmin zou ik mij wagen willen aan eene schieds-regterlijke uitspraak in gene zaak, door zoo bekwaame en kundige kamptochters verdedigd en bestreden.

Ik wil liever mijne meening, over de inrigting onzer dijk- en polder-besturen, met alle bescheidenheid doen kennen; ik geef die in overweging, zonder die als de ware op te dringen of als onfeilbaar te proclameren. De uitlegkundige strijd, gevoerd over art. 220 van de grondwet, bewijst maar te zeer, dat hare duidelijke redactie veel te wenschen overig laat en dringt de noodzakelijkheid te sterker aan, om bij eene gewenschte herziening der grondwet, het herstel van dit gebrek niet te verzuimen. Overigens mag men niet voorbij zien, dat bij alle wisseling en verandering van zaken, bij allen voortgang in juister en beter begrippen, bij alle gewijzigde stelsels van bestuur en beheer, de polder-inrigtingen schier geheel intact en op den leest van vroegere eeuwen zijn geschapeid gebleven. Enkele wijzigingen grepen plaats, maar het geheel bleef onveranderd, en van daar zoo veel, dat bespottelijk mag worden genoemd in onze dagen, omdat het in strijd is met onze tegenwoordige wetten, met onze hedendaagsche begrippen en met de aangenomen beginselen van onzen tegenwoordigen tijd. Van aar die verrijking, — van daar die aanval, — van daar die strijd. Neeg daarbij de tactiek, gevolgd door de meeste dijk- en polder-besturen, — *erkennings van de magt der regering waart, de hunne te kort schiet, — bestrijding en geheele verloochening van die magt; waar deze de hunne zou inkorten. — en gij hebt eene reile te meer voor die vollagen verrijking, voor dat bevezen gemis van zelfs de minste consensuance in de bestaande inrigting onzer polder-besturen. Ongelukkiger nog tot verbetering van dien stand van zaken kon wel niet worden ingelagen, dan de invoering te willen van een provinciaal polder-reglement. Dat was de verleiding eener schoone theorie, die de gehele miskenning eener practische wetenschap, ten gevolge had; — dat was in de zaak om éénheid te bewaren, geheel en al vergeten dat locale omstandigheden dat doel moesten verhinderen; — dat was in de huldiging van den centralisatie-sin onzer dagen, geheel voorbijzien, dat verkregen regien en aanspreken de toepassing van dat stelsel niet konden gedoogen of toelaten. In die fout zijn; — naar mijn oek-biedig inzien, — provinciale staten van Gelderland jammerlijk vervallen.*

Waar algemeene verrijking heerscht, daar is terugkeer tot gezonder en beter beginselen alleen mogelijk. Maar op de haren te de natuurlijke orde der dijk-

gen. Dat is de zekerste en veiligste weg om voor nieuwe dwalingen bewaard te blijven.

Ik ga beproeven mijne opinie te ontwikkelen.

Ik, voor mij, zie in polder-vereenigingen met anders dan verschillende grondeigenaren, belandhebbende in eene goede bewaring en in eene veilige zekerheid hunner landen. Om dit te bevorderen zijn hun zekere regelen noodig; naar welke zij onderling zich te gedragen hebben, en behoeven zij een bestuur, dat waakt voor de opvolging dier onderling vastgestelde regelen. Die regelen, hetzij eenstemmig, hetzij bij meerderheid aangenomen, maken het reglement uit, dat voor kunne vereeniging ten regel strekt en ten wet. Het bestuur, door hen gekozen, is beperkt binnen het mandaat, voorgeschreven door zijne lastgevers; ontleent al zijne magt alleen van zijne committenten, aan welke het verantwoording schuldig is. Polder-vereenigingen acht ik, dierhalve, te zijn maatschappen van bijzondere personen, aan welke men de meest mogelijk vrije werking moet toelaten, omdat hunne inrigting is ontstaan uit een gemeenschappelijk belang, dat hun bijzonder eigendom betreft; omdat hun bestuur bezag vast over eigen grondgebied en eigen bezittingen; omdat het in de natuur der zaak ligt, dat ieder de beste zorg en het nauwlettendst toezigt draagt voor hetgeen hem alleen en niemand anders in eigendom toebehoort; omdat, eindelijk, de wet en de gezonde rede hem meester verklaart over zijn eigen goed.

Het algemeen belang der maatschappij en van den staat eischt, evenwel, dat de statuten van iedere maatschappij onderworpen worden aan de goedkeuring der regering. De redenen, daarvoor aangevoerd, en de beginselen, aangenomen bij ons Burgerlijk Wetboek, zijn althans billijk en juist, en de polder-reglementen behoeven, als zoodanig, evenzeer die hoogere goedkeuring.

Ten aanzien der polder-vereenigingen is een ander algemeen belang bijzonder geldend en van gewigt. Ons land, omgeven van en doorsneden met zoovele waters en rivieren, moet tegen het geweld der stroomen en der golven beveiligd blijven. Die zorg is en moet bijzonder aan de regering blijven opgedragen. Daarop moet de regering een nauwlettend toezigt houden; daarvoor kan zij niet scrupuleus genoeg zorg dragen. Ook behoort de uitgestrekte politie tot haar domein, om de zeer eenvoudige reden, dat het openbaar bestuur die uitoefent op alle andere bijzondere eigendommen, en de polder-vereeniging slechts bijzondere eigendommen omvat, die van dezelve zich niet kunnen ontslagen rekenen, omdat zij eene maatschappij zoude zijn, als zijnde geene voldoende reden, om haar van andere bijzondere eigenaren, op zich zelve staande en aan dat toezigt onderworpen, te onderscheiden. Wat dierhalve de inwendige en pecuniële of huishoudelijke belangen aangaan van eene polder-vereeniging, — deze behoeven uitsluitend en alleen aan de oogzigt der belanghebbenden te worden overgelaten en beheerd overeenkomstig de statuten, uitgegaan en vastgesteld door de onderlinge deelhebbers, en goedgekeurd door de regering. Wat uitwendige belangen aangaan en politie van dijken en wegen betreft, — dat behoort tot het gebied der gewone magten, aan welks toezigt men zich niet onttrekt door eene bijzondere maatschappij in te stellen.

Aan 's rijks waterstaat komt toe en moet verblijven het vrij en ongehinderd toezigt over den goeden staat der wegen en der dijken, de uitgestrekte zorg tot eene goede en doelmatige instandhouding der rivier-waterwerken. Hierin vermag niets het te hinderen en moeten de gegeven verordeningen stipt en met spoed worden opgevolgd.

Heeft eenmaal de regering de statuten der diverse polder-vereenigingen, — op sommige plaatsen nu niet eens aanwezig, of door onzer veranderde staatsinrigting hier en daar een geheel *hors d'oeuvre* geworden, — goedgekeurd, is de regering in het haar eigenaardig toekomend bezit van het onbelemmerd toezigt over al de rivier- en waterwerken van aangelegenheid voor het algemeen, rijks belang, bekleed met magt van executie, in geval van onwil, en voerende het politietoezigt over publieke dijken en wegen, — dan moet de regering zich tevreden stellen; hare bemoeijingen zijn beperkt binnen den kring van het algemeen belang, en zij vermag, althans behoort zich niet te mengen in zaken, huishoudelijke belangen en private aangelegenheden betreffende.

Past men de aangegeven beginselen toe, dan geloof ik, dat het algemeen belang wordt gewaarborgd, zonder dat men bijzondere belangen en regten kan gezegd worden te krenken of te verkorten. Ik wenschte, dat de gegeven wenken en de hier ontwikkelde be-

ginselen mogten of konden geacht worden aannemelijk te zijn, geschikt en berekend om, tot gezonder begrippen terug te keeren en geregelder gang van zaken in te voeren, — opdat voortaan iedere polder-vereeniging zijne statuten hebbe, overeenkomende met den tijd in welke wij leven, met de instellingen die wij bezitten, en met den regeringsvorm dien wij ons gekozen hebben.

Ik hoop dat de proeve niet zal worden herhaald, in Gelderland genomen ter invoering van een provinciaal polder-reglement, ingrijpende in de leederste belangen van den bijzonderen eigendom, door, zoo als de scherpzinnige Mr. D. DONKER CURTIS zich uitdrukt, «de vereeniging te beperken of uit te breiden, eenige leden van de associatie er van af te scheuren, en, hetgeen nog ongehoorder is, er anderen bij te voegen, want ik aarzel niet er voor uit te komen, dat zoodanige daad, zonder toestemming van partijen, mij voorkomt te zijn onwettig en verheven boven de attributen der gewestelijke staten. Immers in welke zin men het woord *veranderen*, in de grondwet genoemd, verkieze op te vatten, — vernietigen mogen zij, eigener autoriteit, niet.

Ik wensch hartelijk, dat eene gehoopte algeheele hervorming ook loopen zal over die inrigtingen in ons land, dijk- en poldervaken betreffende, en dat men dezelve zal brengen tot natuurlijker, min verwarde en grondwettiger staat. De wet van 1841 getuigde van eenen terugkeer tot beter begrippen en gezonder beginselen; men ga voort op dien weg en voltooij het goede werk, dat begonnen is.

Heinenoord, 4 mei 1843.

VOGELSANG.

Vraag.

Mr. BRUCE en Mr. ARBLAKEN zijn benoemd tot commandeurs der orde van de *Eiken Kroon*; — dus eene Luxemburgsche orde. — Zouden nu deze leden der Tweede Kamer, als bekend met de grondwet, door hen zoo plechtig bezworen, niet de autorisatie moeten vragen van den koning der Nederlanden, om die orde, door den groot-hertog van Luxemburg hun geschonken, te mogen dragen? — Zoo ja, van waar is het dan, dat wij van die toestemming des konings in onze *Staats-Courant* niets gemeld vinden? — Of zouden die handhavingen der grondwet haar niet gevraagd hebben?

Advertentiën.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene Dochter *A. PITLO*, geliefde huisvrouw van

ARNHEM, den 9den Mei 1843. *F. RIKKERS.*

+++ De Notaris *GODEFRÖIJ*, als daartoe door de Regtbank benoemd, zal, op Zaterdag den 13den en 27sten Mei 1843, des voormiddags om 12 uur, in het *Kromhout*, te *Brummen*, bij inzet en toeslag, publiek veilen en verkoopen:

Een stuk *BOUWLAND*, liggende in het Dorp *Brummen*, in Sectie H, No. 247, groot 60 Roeden en 60 Ellen; benevens de garf van het *GEWAS*; waarvan de aanwijzing zal geschieden door den Bouwman *H. VAN DER HORST*, te *Leuvenheim*; en zijnde omtrent de veel-conditien nader onderrikt te bekomen bij genoemden Notaris te *Arnhem*.

+++ Bij voornis der Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, dd. 8 Mei 1843, is *RIJK RIJKSEN*, ook wel genaamd *RIJK VAN DEN BRINK*, zonder beroep, wonende te *Doornspijk*, ter zake van onnoozelheid onder Curatele gesteld.

H. J. KRONENBERG, Procureur.

+++ Blijkens acte, op den 8ten Mei 1843, voor den Notaris *JOHANNES ALBERTUS HOOG* en Gefolgen, te *Amsterdam* verleden, geregistreerd, is tusschen de Ondergeteekenden *JAN DOP* en *TEUNUS VAN ZADELHOFF*, Kooplieden, de eerstgenomde te *Amsterdam* en de andere te *Zutphen*, woonachtig, aangegaan eene *VENNOOTSCHAP* tot het *DRIJVEN VAN HANDEL IN GEZOUTEN EN GEROOKT VLEESCH*, *SPEK*, *BOTER* en zoovobris, op de firma van *G. DOP & ZONN*, tot de teekening waarvan, doch alleen tot zaken de *Vennootschap* regtstreeks betreffende, ieder der Ondergeteekenden geregtigd is en zulks voor eenen onbepaalden tijd, ingegaan den 1sten Mei 1843.

Voor uittreksel,

J. DOP,

F. VAN ZADELHOFF.

+++ Het HUIS te *Velp*, — aangekondigd te publice veiling, tegen den 12den en 26sten Mei 1843 — *Uit de Hand verkocht zijnde*, zoo zal die openbare verkoop. **GEEN PLAATS HEBBEN.**

Uit de Hand te Koop:

Eene **BUITENPLAATS**, aller aangenaamst gelegen aan den Straatweg tusschen de Steden *Zutphen* en *Arnhem*, bestaande in eene voor weinig jaren geheel nieuw uit den grond gebouwde roijale **HEERENHUIZINGE**, waarin 10 **BENEDEN-** en **BOVEN-KAMERS**, meest allen behangen, gestukadoord en van Stookplaatsen voorzien; voorts **KEUKEN**, **KELDER**, **DOMESTIEKEN-VERTREKKEN**, **KOETS-HUIS**, **PAARDENSTALLING** voor 4 Paarden, **KOE-STALLING**, **HOOLBERG**, **LOODS**, **TUINEN**; **WANDEL-BOSCHJE**, **BOOMGAARD**, **BOUW- en WEIDE-LANDEN**; te zamen groot 9 Bunders, 69 Roeden en 30 Ellen.

Nadere informatie zijn te bekomen, met vrachtvrije brieven, ten Kantore van den Notaris *VAN YTTERSUM*, te *Brummen*.

TE KOOP: een Italië nieuw **HITTE-WAGENTJE** met **TUIG** en **HFF**; tegen zeer matigen prijs. — Te bevragen in de *Kroon van Holland*, op de Markt.

Lees hier!

Door nadere overeenkomst met het Israëlietisch Schoolbestuur, waarbij bepaald is, dat ik het Nieuwe Schoolgebouw eerstdaags met er woon moet betrekken, wenschte ik mij van mijn tegenwoordig **BOVENHUIS**, in de Kerkstraat No. 131 te ontdoen: des verkiezende kan, in plaats daarvan, ook het **BENEDEN-HUIS** afgestaan worden. — Iemand hieroe genegen zijnde, kan op **UITERST BILLIJKE** voorwaarden rekenen en gelieve zich te vervoegen bij *A. A. COHEN JR.*, *Onderwijzer*.

J. LEENARTS, van *Utrecht*, beeft aan het geëerde *Arnhemse* Publiek, dat zijn Depôt van **HOEDEN**, **PETTEN**, enz., alhier ter Stede, in de *Vijzelstraat*, *Wijk D*, No. 80, onder directie van zijn Zoon, gevestigd, op morgen, *Vrijdag* den 12den dezer, zal geopend zijn; hij recommandeert zich zeer beleefdijk in een ieders gunst, beloovende eene prompte en civiele bediening. NB. Aan bovenstaand adres wordt gevraagd een **JONGELING** van 14 à 16 jaren, bewijzen van een goed gedrag kunnende overleggen, en met de woonplaatsen, ter bezorging van Goederen; alhier bekend; zullende behalve een billijk salaris, gelegenheid worden gegeven, om zich in het werk van *Hoeden* en *Petten* te bekwamen.

Zondag den 14den dezer, zal de **OMNIBUS-ONDERNEMING** van *J. SEYLDERS*, Logementhouder in het *KROMHOUT*, te *Brummen*, des morgens ten half negen ure, eenen aanvang nemen. Alle mogelijke diensvaardigheid en promptitude zullen worden aangewend, om genoemde *Onderneming* voortdurend de begunstiging van het geëerd publiek te doen verwerven. Een half uur voor het vertrek van *Brummen* en *Zutphen* zullen, op de vastgestelde dagen, des verkiezende plaatsen, worden besproken. Op 's *Ondernemens* verzoek, zal het geachte *Corps Hoornblazers*, zamengesteld uit jongelieden der Gemeente *Brammen*, van welks vriendelijke welwillendheid het *Handelsblad* van 8 Mei H. 200 naar waarheid, loffelijk heeft gewaagd, onder de leiding van den Kapelmeester, den Heer *BRANDT*, en het uitvoeren van gepaste *Muziekstukken*, de eerste rid van *Brummen* en van *Zutphen* met deszelfs tegenwoordigheid vereeren. De Logementhouder, voornoemd, herinnert bij dezelve zijne geëerde begunstigers, dat het hem bijzonder aangenaam zal zijn, bestellingen van partijen met het aanstaande *Pinksterfeest* tijdig te mogen ontvangen, ten einde niets aan eene goede en gewenschte bediening ontbreke.

* * **ANTJE** of de *Gevolgen van Onverschuldigheid en Onkunde* in de **GODSDIENST**, Een **VOLKSLEESBOEK**, door den Schrijver van *HENDRIK* en *MARIA*, de *Protestantsche en R. Catholieke Jonge Liederen*, in 8°, met *Vignet* à 90 Cents; hij getallen van 10 Exemplaren à 50 Cents en 5 Exemplaren à 60 Cents. Uitgegeven door *G. J. A. BEIJERINCK*, te *Amsterdam*.

UIT LIEFDE VOOR DE WAARHEID, kan men verzekeren te vergeefs gezocht te hebben naar de 47 leugens, 75 hatelijkheden, 86 lasteringen en 12 onrustwekkende uitdrukkingen, waarvan bovengenoemd Boekje, volgens eene *Advertentie* in het *Handelsblad* en de *Arnhemse Courant* van 28 en 29 Maart 11, wordt beschuldigd. Indien de steller van die *Advertentie* werkelijk een waarheidlievend man is, waaraan zeer wordt getwijfeld, is hij verplicht, de blaam, waaronder hij zou wenschen dit Boekje gebragt te zien, openlijk te bevestigen. Intusschen kan men het publiek verzekeren, dat het werkje bij voortdurend, ook na de grove beschuldiging, met graagte wordt gelezen, en bij getallen onder het *sok* als een nuttig *Volksteesboek* meer en meer wordt verspreid.

Uitverhoogte te Arnhem. Den 10 Mei 1 El 6 Palm 3 Duim; gew. 0 Duim; gev. 5 D. Te *Arnhem*, bij *C. A. THIEME*, Boekdrukker.